

**ОПЕРАТИВЕН ПЛАН НА МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗДРАВСТВО ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА АКТИНОСТИТЕ ОД
АКЦИСКИОТ ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА КОНВЕНЦИЈАТА НА СОВЕТОТ НА ЕВРОПА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И
БОРБА ПРОТИВ НАСИЛСТВОТО ВРЗ ЖЕНИТЕ И ДОМАШНОТО НАСИЛСТВО (Истанбулска Конвенција) 2018-2023
за 2021 година**

2021

Содржина

- Листа на кратенки
- Вовед 5-6
- **Оперативен план на МЗ за спроведување** 6-11

Листа на кратенки

ГО	Граѓански оргнизации
ИЈЗ	Институт за јавно здравје на Република Македонија
ИСМ	Институт за судска медицина
МЗ	Министерство за здравство
МО	Меѓународни организации
МТСП	Министерство за труд и социјална политика
РБН	Родово базирано насилство
УНДП	Програма за развој на ООН
ФЗО	Фонд за здравствено осигорување

- Вовед

Во последните две декади, насилството врз жената се подразбира како повреда на човековите права на жената како: правото на живот, безбедност, достоинство, физички и морален интегритет и како форма на родово-засновано насилство. Општо прифатено е дека насилството ја лишува жената од можноста да ги ужива фундаменталните човекови права и претставува сериозна пречка на еднаквоста помеѓу жената и мажот.

Насилството што е насочено кон жената поради тоа што е жена или насилството што несразмерно повеќе ја погаѓа жената се нарекува родово-базирано насилство. **Родово-базираното насилство** не познава национални или културни граници, тоа е проблем од меѓународни размери. Начинот на кој земјите се справуваат со овој проблем влијае на степенот на уживање на правата на жените. Република Македонија, како земја-членка на Организацијата на

Обединетите нации (ООН) и Советот на Европа, има пристапено кон најзначајните меѓународни и регионални договори за заштита на човековите права. Најголем дел од овие договори се преточени во националното законодавство, а оние што сè уште не се усогласени имаат директна примена.

Парламентарното Собрание на Советот на Европа ја демонстрираше својата силна политичка волја за елиминирање на сите форми на насилство врз жените преку резолуции и препораки со кои повика на усвојување на правно обврзувачки стандард за превенција, заштита и гонење на најсериозните и најраспространетите форми на родово-базирано насилство. Конечно, на седми април 2011 година Комитетот на министри при Советот на Европа ја усвои Конвенцијата за спречување и борба против насилството врз жените, вклучувајќи го и домашното насилство (во понатамошниот текст: Конвенцијата), а за време на состанокот на министрите во **Истанбул** на 11 мај 2011 година беше отворена за потпис. По ратификацијата од страна на десет земји, во април 2014 година Конвенцијата влезе во сила на први август 2014 година. Република Македонија беше меѓу првите земји што ја потпишаа Конвенцијата, додека во декември 2017 година Собранието на Република Македонија го усвои **Законот за ратификација на Конвенцијата** за спречување и борба против насилството врз жените, вклучувајќи го и домашното насилство. Инструментот за ратификација беше предаден на 23 март 2018 година, а Конвенцијата влезе во сила на први јули 2018 година.

Министерството за труд и социјална политика, во соработка со надлежните министерства, органи, институции и здруженија на граѓани, подготви **Акциски план за спроведување на Конвенцијата** на Советот на Европа за спречување и борба против насилството врз жените и домашното насилство насилство (**Истанбулска Конвенција**) **2018-2023** во кој се содржани активностите за спроведување на Конвенцијата, носителите и динамиката на усогласување на националното законодавство со одредбите на Конвенцијата, но и исполнување на преостанатите обврски во насока на превенција на родово-базираното насилство и обезбедување на брза и ефикасна заштита на жртвите и гонење и казнување на сторителите.

Владата на Република Македонија Деведесет и третата седница одржана на 09.10.2018 година го прифати Акцискиот план и го задолжи, меѓу останатите министерства, Министерството за здравство да подготви **Оперативен план за спроведување на активностите од Акциски план за спроведување на Конвенцијата** на Советот на Европа за спречување и борба против насилството врз жените и домашното насилство насилство (**Истанбулска Конвенција**) **2018-2023**, а кои се во надлежност на Министерството и истиот да го објави на својата ВЕБ страница.

- **Оперативен план на Министерство за здравство за спроведување на Акциски план за спроведување на Конвенцијата на Советот на Европа за спречување и борба против насилството врз жените и домашното насилство насилство (Истанбулска Конвенција) 2018-2023 за 2021 година**

Во продолжение детално се претставени активностите, индикаторите, временската рамка и изворите на финансирање, како и одговорната институција и организации што ќе бидат надлежни за нивно спроведување.

Цел 1: Усогласување на националните закони со одредбите на Конвенцијата				
Активност	Одговорна институција/организација	Индикатори	Временска рамка	Извори на финансирање
Измени и дополнување на Законот за здравствена заштита	Носител: МЗ Во соработка со: ФЗО, МТСП, ГО	Формирана работна група за подготовка на предлог-измените на Законот Утврдена забрана за дискриминација согласно основите од новиот ЗСЗД Вклучени одредби со кои се обезбедува спроведување на активностите за превенција на РБН со кои се забранува ограничувањето на	2018	Буџет на Министерството за здравство Донации

		користење на право на здравствена заштита како резултат на дискриминација		
		Број на одржани консултативни/јавни средби дебати		
		Усвоен закон		
Измена и дополнување на Законот за заштита на правата на пациентите	Носител: МЗ Во соработка со: здравствени установи, ГО	Формирана работна група за подготовка на Законот	втора половина 2019	Буџет на Министерството за здравство Донации
		Анализа и утврдени критериумите што треба да постојат за да може здравствен работник да пријави случај на РБН	втора половина 2019	
		Број на одржани консултативни средби/јавни дебати за Законот	втора половина 2019/прва половина 2020	
		Усвоен Законот	прва половина 2020	

<p>Вклучување жртви на РБН во Програмата на МЗ за мајки и деца</p>	<p>Носител: МЗ Во соработка со: ИЈО, здравствени установи, ГО</p>	<p>Обезбедени бесплатни прегледи за неосигурени жртви на РБН</p>	<p>2021</p>	<p>Буџет на Министерството за здравство Програма за активна здравствена заштита на мајки и деца за 2019 година предвидени средства за бесплатни прегледи за неосигурени жртви на РБН 30.000,00 денари</p>
<p>Цел 2: Воспоставување сервиси за унапредување на заштитата на жртвите на родово-базирано насилство и на жртвите на семејно насилство</p>				
<p>Активност</p>	<p>Одговорна институција/организација</p>	<p>Индикатори</p>	<p>Временска рамка</p>	<p>Извори на финансирање</p>